

Tim Dee 2018

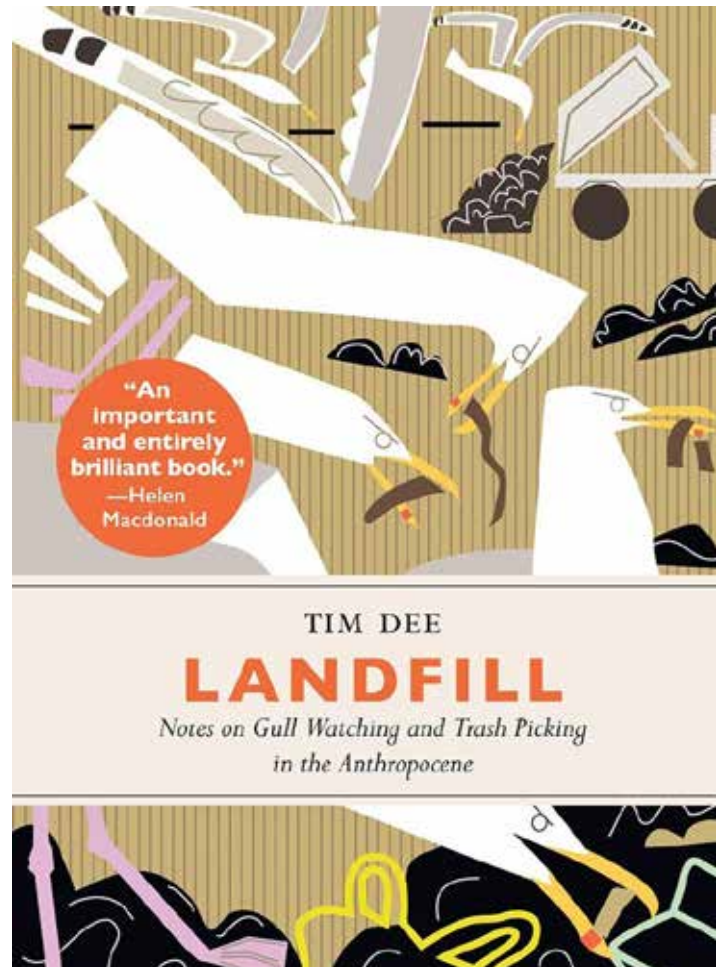
Landfill – Notes on Gull Watching and Trash Picking in the Anthropocene

Little Toller Books.. Hardcover, 256 pagina's, ISBN 9781908213624, circa € 18,-. Ook verkrijgbaar als e-book (circa € 10,-).

'Landfill' gaat over meeuwen, met name over 'grote meeuwen' die dicht bij mensen leven. Het boek bevat geen grafieken, tabellen of foto's, maar wel de klodderige illustraties van Greg Poole, die ook de hoekige tekeningen voor de omslag maakte. De auteur, Tim Dee, kijkt al zijn leven lang met interesse naar meeuwen, maar is – zoals hij zelf aangeeft – niet bepaald een autoriteit op dat gebied. In dit boek zocht hij daarom mensen op die dat wél zijn: een fanatieke ringaflezer die het gedrag van veel individuele meeuwen goed kent, een ringersgroep die meeuwen vangt op een vuilstort, biologen, een taxonoom, *et cetera*. Zo komt een scala aan onderwerpen aan bod, zoals de sterke persoonlijkheden van individuele meeuwen, hoe meeuwen gebruik hebben weten te maken van door mensen gecreëerde situaties en hoe dit heeft geleid tot 'problemen', en hoe de kennis van systematiek en herkenning de afgelopen decennia een vlucht heeft genomen. Allemaal boeiende onderwerpen, maar ik deed slechts mondjesmaat nieuwe kennis op en ik vermoed dat dit zal gelden voor iedereen die zich in meeuwen heeft verdiept.

Dee, wonende in Bristol, beperkt zich nagenoeg geheel tot de Britse situatie: Britse wetenschappers en larofielen komen aan het woord, Britse locaties en soorten passeren de revue. Slechts tweemaal maakt hij een buitenlands uitstapje. Eerst naar Zuid-Afrika, waar hij en zijn vrouw Claire Spottiswood (een bekend evolutiebioloog) veel tijd doorbrengen, en vervolgens naar Madagaskar, waar hij met zijn vrouw een rol speelt in het ontrafelen van vocalisaties van nachtzwaluwen. De nadruk op de Britse situatie is wat mij betreft jammer, want ook elders is veel onderzoek gedaan naar interacties tussen mens en meeuw, met andere soorten en andere problemen. Het zou gemakkelijk zijn de sterke Britse focus te wijten aan zijn afkomst (ik meen dezelfde tendens in meer boeken van Britse auteurs te zien), maar het reflecteert in dit geval dat dit boek een persoonlijke verkenning is. Dat wordt onder andere duidelijk wanneer aan het eind van het boek een lang relaas over vocalisaties van nachtzwaluwen wordt gebruikt om de emoties rondom wetenschappelijke ontdekkingen te illustreren.

Dee illustreert hoe meeuwen gebruik hebben gemaakt van de kansen die wij ze bieden in de visserij, in de landbouw en op afvalbergen, en hoe mensen aankijken tegen de dicht bij mensen levende meeuwen. Het bijzondere aan dit boek is dat hij daarbij vaak verbanden legt met literatuur, toneel en geschiedenis, met name wanneer het gaat om verval en (de waardering van) afval. Dat is dan ook waar de titel naar verwijst. De verwijzingen gaan gepaard met uitgebreide citaten met tekst en uitleg, maar het was me vaak niet (direct) duidelijk hoe deze werken verband hielden met meeuwen of hun gebruik van

menselijk afval.

Kortom, je hoeft dit boek niet te kopen als je veel wilt leren over meeuwen. Ben je echter geïnteresseerd in een niet-wetenschappelijke uiteenzetting over de verhoudingen tussen mensen en meeuwen, dan zal je dit boek leuk vinden.

Rob van Bemmelen, Castricum (rvanbemmelen@gmail.com)

[verschenen 15 september 2020]

zilver- en Pontische meeuwen op vuilstort in Łubna, Polen, 14 januari 2004. Foto: Ruud Altenburg